P 2364

Anul V. Nrul 1—2 — Prețul unui exemplar 3 Lei — Timisoara 11 Ian. 1931

Svastica Banatului

ORGAN SĂPTĂMÂNAL AL LIGII APĂRĂRII NATIONALE CREȘTINE

De sub presidenția D-lui A. C. CUZA.

ABONAMENTUL PE UN AN:
Pentru plugari și muncitori Lei 160 | Pentru bănci și fabrici . . Lei 500
Pentru intelectuali . . . . „ 250 | Abonament de sprijin . . . „ 1000
Jugoslavia 260 Dinari | America 4 Dolari

Director-proprietar: ALEXANDRU ȚIERANU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: TIMIȘOARA I., Str. M. Eminescu Nr. 5.

1 IANUARIE.

Cu bucurie sufletească am bat împreună cu toată creștinătatea înainte cu puține zile nașterea Mântuitorului Hristos. Și pe când acordurile acestei sfinte bucurii vibrau încă cu vioiciune în inimile noastre, fără a fi stinse, au fost accentuate și mai mult prin serbătoarea zilei de azi. An nou! Câte speranțe nu se leagă de tine! Câte mângâieri aduce ruperea ultimei file a calendarului din anul trecut, și cu ce bucurie și încredere sunt deschise foile noului calendar! Și în acest simplu gest sunt rezumate toate sentimentele bucuriei viitoare, toate nădejdile în mai bine, iar cel ce și-a luat adio dela anul trecut poate cu mâhnire, cu sfințenie se îndreaptă spre tine noule an pentru a nu fi vitreg! Azi când ne găsim în pragul unui an ce începe, nu există inimă omenească care să nu simtă un fior deosebit o răscolire sufletească ce dă naștere unor adânci meditări. Este un vechi și frumos obicei ca prima clipă a anului nou să ne găsească în fața unei mese pline cu tot felul de bunătăți trupești. Trebue să ne gândim însă în acelaș timp și la **îmbogățirea** sufletului! Fiindcă nu plăcerile trupești înseamnă fericire, ci rugăciunea; nu vinul, ci cuvântul înfrânării! Vinul de multe ori stârnește furtună, cuvântul evangheliei aduce pace. Astăzi este ziua în care trebuie să facem bilanțul vieței noastre, pentrucă numai făcând acest bilanț al timpului trecut putem înlătura răul din sufletul nostru și să desăvârșim binele. Nu stă în putința noastră a rechema anii sau vremile, ceiace putem face este ca anii aceștia ce trec așa de repede, să-i facem cât mai bogați în fapte bune, fiindcă nu știm clipa în care trebuie să ne înfățișăm în fața dreptului judecător. Aruncă creștine o privire asupra anului ce trecu pentrucă de multe ori în oglinda trecutului se resfrânge mai bine ca prin unde icoana viitorului! Românii să-și întărească sufletele, să creadă într'un viitor mai bun ce va să vie și să muncească fiecare ca furnica în cercul chemării sale, să-și iubească neamul să lupte pentru el si să se jertfească pentru el. Să nu vă ia voia de muncă orice lovitură a sorții ce vă ajunge. Și atunci veți întra cu inimi înălțate în noul an. Nu puține au fost zilele în care frunțile noastre s'au încrețit de griji, pentru necazurile ce au dat peste noi. Dar am avut și multe zile de înseninare în suflet de întărire a credinței, căci în lupta vieții nu noi vom fi răpuși ci dușmanii noștri. Străinii să pretind tari fiindcă toți sunt încărcați de bunătățile vremilor trecute, pentru noi atât de maștere. Dar datorită Providenței Divine poporul nostru va fi așa de înarmat atât trupește cât și sufletește, încât va fi nu alăturea ci în fruntea celorlalte popoare. Anul ce s'a încheiat a fost un drum cam greu al vieții noastre, dar atot Puternicul Părinte ne-a ajutat a-l străbate. Mulțumind bunului Părinte pentru trecut, privim cu încredere în anul viitor pe care îl începem azi. Un înțelept a asemănat anul cu un pământ pe care Dumnezeu l-a dat în grija noastră să îl lucrăm. In ziua de anul nou suntem cu plugul în brazdă. Roada pământului va fi bună dacă îl lucrăm bine după cuvântul evangheliei: „Cum sameni așa vei culege". Marele nostru poet Coșbuc spune în una dintre cele mai frumoase poezii ale sale:

O luptă e viața, deci de luptă,
Cu dragoste de ea cu dor
Ori care ar fi sfârșitul luptei,
Tu luptă-te căci ești dator!

Omul se mai poate compara și cu o corabie ce plutește prin valurile vieții. Aceste valuri nu sunt totdeauna liniștite. Uneori sunt tulburii și amenință corabia cu înecare. Dacă corăbierul luptă însă cu valurile, ajunge la limanul dorit. Ziua Anului Nou este o zi însemnată. Este începutul unui an care pentru oricare poate fi cel din urmă. Deaceia omul cuminte roagă pe bunul Dumnezeu în această zi ca în cursul acestui an să-i fie tovarăș al vieții, și fericit e omul care are tovarăș al vieții pe Dumnezeu. Fiindu-ne el tovarăș, vom săvârși fapte demne de un creștin adevărat, ajungând cât mai curând limanul fericirei. Azi a sosit timpul ca fiecare să privească în adâncul sufletului său, și dacă va afla ceva de lăpădat din anul vechi, să se debaraseze de el și cu simțăminte nobile și curate să salute noul an! Fiindcă zădarnică este dorința noastră de a avea un an fericit, dacă acestei fericiri solicitate nu-i vom ridica altar în sufletele noastre spre iubire și apropiere de Dumnezeu. Viitorul pentru orice muritor este un mister. Nimenea nu cunoaște tainele ce le cuprinde. Dar există totuși o țară unde întâmplările trecutului și cele mistice ale viitorului este o legătură. Și această țară este țara ordinei și a vieții noastre, în care cauză și efectul se urmărește cu acelaș consecvență firească. „Apropiindu-se Isus de Ierusalim și văzând orașul a început să plângă" Luca XIX 41 Pentruce a plâns Mântuitorul soarta viitoare a Ierusalimului. Pentrucă a cunoscut trecutul și prezentul orașului, și a știut că după legea adevărului vecinic pentru păcatele sale, judecata cea dreaptă îl va ajunge și „nu-i va rămâne piatră pe piatră". Să privim și noi la trecutul vieții noastre și vom prevedea viitorul! Dacă în trecut am deraiat de pe calea onestității, să alungăm tot răul din sufletele noastre, setoase de fapte bune, și să nu zidim pe ruinele deaproapelui decăzut casa viitorului, fiindcă după o zidire momentană va fi nimicită și căderea va fi cumplită. Cercetaț Sfânta Biserică aducătoare de bine și mângăietoarea sufletelor noastre și nu vă scuzați fără temei când biserica vă cheamă la la sine și prin sine la mântuire ci ca aleși a lui Dumnezeu grăbiți-vă la dânsa și ziceți împreună cu apostolul. „La cine vom merge Doamne dacă nu la tine, căci cuvântul vieții de veci la tine este"

Având deci credință, speranță și iubire în inimile noastre, vom avea semnificația cuvintelor: An nou fericit!

Horia Vișoiu
student în teologie

In jurul unei aniversări trecute.

La 12 Noembrie 1930 s'au împlinit 65 de ani dela reînființarea episcopiei ortodoxe române din Caransebeș. In ziua de 12 Noembrie a anului 1865 s'au publicat cele două diplome împărătești din 6 Iulie 1865: una despre înființarea episcopiei ortodoxe române a Caransebeșului și ridicarea orașului Caransebeș la rangul de reședință episcopească, iar ceealaltă despre numirea protopopului Ioan Popazu din Brașov de episcop al noui înființatei eparhii. In aceeaș zi de 12 Noemvrie 1865 s'a făcut și instalarea noului episcop Ioan Popazu în biserica parohială din Caransebeș. Această zi însemnată pentru vieața religioasă morală și culturală a Românilor din Banat a trecut nebăgată în seamă de ocârmuitorii de azi ai eparhiei Caransebeșului. Este adevărat, că se obișnueste a se prăznui o jumătate de veac, iar nu 65 ani dela cutare eveniment din vieața unui popor sau a unui individ. Dar jumătate de veac dela reînființarea eparhiei Caransebeșului se împlinia în anul 1915, în toiul războiului mondial, când nimeni nu se putea gândi la asemenea sărbări, pe cari nu le-ar fi îngăduit nici asupritorii de o mie de ani. Dacă însă nu s'au sărbătorit 50 de ani dela reînființarea episcopiei Caransebeșului, din cauza războiului, se putea sărbători 60 de ani la anul 1925, sau 65 de ani în anul Domnului 1930, sub episcopul Badescu, care în toamna acestui an a împlinit 10 ani dela sfințirea sa de episcop, — putea fi deci o îndoită prăznuire ortodoxă și românească, — dacă acest episcop ar avea suflet și inimă pentru înțelegerea faptelor mari, cu atât mai vârtos că cei 65 de ani de existență ai episcopiei caransebeșene trebuia să aducă aminte, dacă nu sclerazei episcopești voronofiată dela Caransebeș, cel puțin sfetnicilor (nepoți, rubedenii, scovârzi, beuci, moci et ejusdem farinae) ai acestui alcoolizat, de anul de slavă 1865, când s'a reînființat episcopia românească ortodoxă din Caransebeș. Și le mai putea aduce aminte de acest moment istoric, uitaților de sine dela Caransebeș, și faptul că în ziua de 13 Noembrie 1930 „Astra" tocmai în Caransebeșul bătut de Dumnezeu își serba 70 ani de existență în adunarea generală, la care a venit pentru întâia dată în Banat cel dintâi Rege ortodox român, M. S. Regele Carol II, după urcarea Sa pe tronul României întregite.

Dar Caransebeșul își doarme somnul său de moarte, din care nu se va deștepta decât atunci, când se va ridica deasupra lui blestemul de 10 ani al poștameșterului unguresc dela Șopot ridicat la treapta de episcop, de care s'a făcut nevrednic înainte de a fi ajuns episcop. O camilafcă murdărită într'un local de noapte, cenușa de pe clanța ușei dela locuința nanei Bălăneasă și moara episcopească din Caransebeș multe ne-ar putea spune... Iar dela purtarea cu nevrednicie a mitrei episcopești până astăzi, — ne-ar putea mult edifica consiliile intime ce le-a avut fostul poștameșter unguresc cu un fost vițenotarăș sârb de pe vremea ungurească, ajuns apoi primpretor și cameleon politic și confesional în România-mare, care dirijează destinele episcopiei caransebeșene ca vicar clandestin aproape de un deceniu. Vorba

(Urmarea în pag. 2-a).

BCU Cluj / Central University Library Cluj
EXEMPLAR LEGAL

Actualităţi de anul nou.

Ce se ştie?

Incepând dela cel mai elementar lucru, se ştie, că fiecare individ îşi are ocupaţia şi situaţia lui în viaţa socială, în viaţa de toate zilele Unii îşi fac prin muncă singuri situaţia, iar la cei mai mulţi însă, le-o fac alţii. Cel puţin aşa merg azi lucrurile în ţara noastră binecuvântată de Dumnezeu cu toate bogăţiile naturale, la care râvnesc străinii şi pe care nu le putem valorifica, tot din cauza străinilor, cari au profitat de larga toleranţă a guvernelor noastre şi ne-au umplut ţara.

Se ştie iarăşi, că românii fac politică şi se bat cu pumnii în piept lăudându-se la toate răspântiile, în faţa poporului, cu patriotismul strămoşilor, reali sau imaginari, nici de cum cu faptele lor, fiindcă faptele lor îi înjosesc, nu-i ridică. Acest orgoliu, este caracteristic numai oamenilor politici ai partidelor noastre politice, cari s'au succedat la conducerea ţării în cei 12 ani dela Unire.

Se mai ştie că la umbra acestor partide politice de tristă memorie, minoritarii îşi fac de cap, îşi permit cele mai îndrăzneţe obrăznicii la adresa ţării şi poporului român major, fără ca autorităţile noastre să ia vre-o măsură contra lor.

Tot aşa se mai ştie iarăşi, că jidanii, paraziţii tuturor popoarelor creştine, îşi fac în voe afacerile, furând şi înşelând cu ştiinţă, de cele mai multe ori statul, în complicitate cu oamenii noştri politici, cari, spre ruşinea lor, s'au lăsat să fie corupţi de cea mai josnică seminţie din lume, care a propagat pe întreg globul pământesc, corupţia, furtul, desfrâul, perversitatea, etc. etc. Deci, aceste stări de fapt, nu se petrec numai la noi, ci în toate statele şi se ştiu şi la noi, ca şi în celelaite state.

Ar trebui să se mai ştie...

că în mai multe state europene, acţiunea de deparazitarea paraziţilor, cari sunt jidanii, a început de multă vreme.

In Germenia, poporul a răspuns în massă la chemarea lui Hitler, care poartă pe drapelul de refacere a ţării sale, semnul nostru, semnul svasticei, simbolul creştinătăţii în luptă cu elementul spurcat jidovesc.

Sub cutele drapelului lui Hitler, s'au strâns cei mai de seamă bărbaţi ai Germaniei, cari şi-au asumat răspunderea refacerii ţării lor.

La noi, după cum ştiţi, acţiunea a început sub conducerea iubitului nostru preşedinte suprem, Dl. A. C. Cuza, care se bucură de concursul nepreçupeţit al celor mai cinstiţi bărbaţi din această ţară.

Datoria tuturor cetăţenilor creştini conştienţi din această ţară, e să facă zid în jurul acestor bărbaţi şi să-i ajute cu fapta, nu cu vorba, pentru a putea duce la îndeplinire înfăptuirea reală a Unirii între fraţii creştini din această ţară şi să scape ţara şi poporul de elementul jidovesc, care ne vrea pieirea de pe faţa pământului.

Nu trebue să uităm...

că situaţia României, este dintre cele mai delicate, fiind înconjurată din toate părţile de duşmani, unii mai periculoşi ca alţii; ca atare, trebue să avem o armată bine pregătită, bine echipată şi cu un efectiv corespunzător cerinţelor noastre interne şi externe, gata ori când să răspundă unui eventual atac din afară

Nu trebue să ne încredem...

în propaganda acelei adunături judeo mazonice, care s'a întitulat cu pomposul nume de „Liga naţiunilor", care propagă pacea prin dezarmare. Ce vrea această „ligă a naţiunilor", compusă din jidani şi uneltele lor fidele, mazoni, creştini cari nu mai cred în Dumnezeu? Aceştia vor dezarmarea generală, ca într'o bună zi, un popor oarecare, înarmat în ascuns, să se repeadă asupra altor popoare şi să le subjuge, adică să facă să piară din rândul popoarelor.

Noi trebue să fim gata

a ne putea apăra ori când va fi nevoe, trebue să ne recâştigăm iar locul de frunte printre popoarele vrednice de a purta arma, loc pe care l-am pierdut, cu toată victoria avută în marele război, din cauza nepriceperii guvernelor de până acum, cari s'au lăsat corupte de elementul jidovesc şi uneltele acestui element, mazonii.

Anul care începe trebue să ne redeştepte la o viaţă nouă. Trebue să arătăm lumii că suntem vrednici urmaşi ai strămoşilor noştri, cari s'au sacrificat veacuri de-arândul pentru cauza românismului şi-a creştinătăţii, cu credinţa, că şi fiii lor, le vor urma pilda.

Şi mai sunt multe lucruri pe cari nu trebue să le uităm şi asupra cărora e bine să mediteze fiecare cetăţean creştin conştient ale acestei ţări care are nevoie de oameni cu mână de fer, cari s-o scoată din jugul jidovimii lacome şi trădătoare.

De anul nou care începe, să strigăm cu toţi într'un singur glas:

Trăiască Regele Carol al II-lea. Trăiască întreaga Dinastie. Trăiască România românilor creştini. Trăiască Liga Apărării Naţionale Creştine şi preşedintele ei suprem Dl A. C Cuza.

In lături cu partidele politice corupte de jidani.

L. B. V.

Descoperirea unui complot criminal contra elementului românesc.

Opiniunea publică românească adese ori a fost alarmată de tentativele criminale puse la cale de mai multe grupuri minoritare ebrediste, cari lucrează conform ordinului dela Budapesta, cu scopul de a distruge aici în Timişoara, opera românească a regretatului Emanuil Ungurean şi a colaboratorilor săi, de a închide, când Căminele de ucenici adevăratele arsenale ale Naţiunei, când Căminul de calfe şi ucenice. Asedierea acestor instituţiuni s'au ţinut şi se ţine lanţ. Nu poate creerul drojdelor asiatice mongolotatare de a se împăca cu situaţia de azi şi de a vedea acest oraş maghiarizat cu forţa, a-şi schimba aspectul într'un colorit românesc, ajutat fiind la această operă de frumoasele aşezăminte româneşti a Căminelor de ucenici şi ucenice.

Şi în ajungerea mârşavelor şi criminalelor scopuri, se înfrăţesc şi cu diavolul, născocesc fel de fel de apucături pentru realizarea tendinţelor lor. Am respins atacurile contra Căminelor de ucenici, dar nu de mult schimbându-şi tactul de luptă au început o nouă acţiune de bagatelizare a acestor instituţiuni, aducând dovezi mincinoase, că aceste instituţiuni nu şi-au ajuns scopul, şi că înmulţesc proletarii şi şomerii acestui oraş. Am făcut într'un articol lumină asupra acestor neîntemeiate şi mincinoase învinuiri arătând, că coloniile de mizerii şi de trântori: KUNST, KARDOS şi SCHNAP, ţinuţi cu milioane de Lei de către Primăria oraşului şi îndopaţi în patru cantine, nu sunt români, numărul lor este infirm. E însă puhoiul plebeilor iredento-comuniste, cari n'au lucrat şi nici nu vor ca să lucreze, rămaşi fără „Tuhutumul" lor Müller Koloman ţinut şi el cu hrană de statul român în ospiciul Tribunalului local. Isgoniţi din faimosul Cămin al muncitorilor zidit cu milioanele membrilor din partidul Iudeo-Maghiar Hajdu, Totis et. comp. cu tendinţa, să aibă la îndemână o cetăţuie de rebeli, ca nu cumva peste acest oraş să se aşeze liniştea şi nimic aici să nu se consolideze.

Şi acum iată ultimul atac criminal.

Corporaţia Meseriaşilor şi Sindicatul Patronilor două fortăreţe a partidului Iudeo-Maghiar, cu roşcovanul Camerei de Comerţ se pregătesc la o nouă lovitură, sulevând ideea criminală, de a restrânge numărul ucenicilor la patroni şi în viitor de a nu permite elementului dela ţară a fi recrutaţi ca ucenici, având acest drept numai copiii locuitorilor dela oraşe. Procesul de încercare a exclude elementul dela sate va să zică elementul român şi aducerea sentinţei de moarte a vlăstarilor români de a nu putea întra în concertul vieţii industriale şi comerciale ale oraşelor noastre, va avea loc în desbaterile comitetului Camerei de Comerţ. Sesizez azi nu poliţia şi Siguranţa, ci *autorităţile în drept şi opiniunea românească.*

Ne întrebăm. Cum mai putem îndura să fim pălmuiţi şi batjocoriţi de asupritorii de eri, cari desconsiderând interesele noastre ca element dominant, vor să ne înhameze în jugul de eri. Am ajuns noi din nou prigoniţi în această ţară? Ne va trebui oare un nou Avram Iancu să înceapă lupta pentru drepturile noastre cele mai sfinte? Va fi oare necesar ca un nou Andrei Mureşan să ne declame „Deşteaptă te Române"? Sau tu poetule Goga va trebui să ne cânţi de acu începând iarăşi versul de suferinţe a viitorului aşteptat de multe secole?

La desbaterea aceasta a Camerei de Comerţ alături de luptătorul veteran părintele Neagoe, vor fi şi alţi români. Blestem asupra tuturora cari vor precupeţi interesul Neamului.

Şi până atunci voi fraţi români dela oraşe şi sate, cari cu mult sânge şi suferinţe aţi câştigat desrobirea noastră, fiţi gata şi aşteptaţi semnalul. Se va deschide focul de către ei şi noi vom răspunde atacului. „Cu Dumnezeu înainte" şi cu ajutorul lui vom înlătura tot ce ne este duşman intereselor noastre şi a copiilor noştri.

ŞCAV.

(Urmare din pag 1-a)

unui Român bănăţean necăjit „România-Mare, ca un fluviu după furtună, a ridicat multe gunoaie la suprafaţă". Şi este dureros, că aceste gunoaie s'au zătonit cu mult, mult mai multe în eparhia Caransebeşului, decât alte părţi din această Românie largă şi lată şi îndelungrăbdătoare. Iar blestemul de 10 ani, pe care l-a adus nenorocul asupra eparhiei Caransebeşului se va rupe numai atunci, când se va sparge cuibul de infecţie dela Caransebeş, care nu mai are astăzi nici un drept de a fi reşedinţă episcopească.

De altcum, în trecutul mai îndepărtat în veacul al XVIII lea, Caransebeşul nici n'a fost reşedinţă episcopească decât 17 ani (1722-1739) pe timpul a 3 episcopi: Moise Stanoevici, Nicolaie Dimitrievici, şi Macsim Nestorovici, cari erau supuşi mitropoliei din Belgradul Sârbiei, pe timpul, când — în urma păcii dela Passarowitz (1718) — Banatul cu Oltenia şi Bosnia cu Sârbia ajunge sub stăpânirea împăratului austriac Carol VI dela Viena, până la pacea dela Belgrad (1739). Deatunci, dela 1739, şi până la 1865, adecă 126 de ani, Caransebeşul n'a mai fost reşedinţă episcopească şi n'a avut episcopi, ci a fost ocârmuit de episcopii dela Vârşăţ, supuşi mitropoliei sârbeşti din Carloviţ. Dela 1865 reînfiiţându-se episcopia Caransebeşului, a fost ocârmuită până la întregirea României iarăşi numai de 3 episcopi: Ioan Popazu, Nicolae Popea şi Miron Cristea. Dar de când această episcopie este păstorită de episcopul-morar şi fabricant de lumânări Iosif Badescu, lumea cinstită românească se convinge tot mai mult, că oraşul Caransebeş nu mai este potrivit a fi reşedinţă episcopească.

Este timpul suprem, ca episcopul Badescu dela Caransebeş cu toată liota de sateliţi şi lingăi ce-i încurajează fărădelegile, să fie trimis la o mănăstire, ca să înveţe canonul călugăresc şi să-şi mântuiască sufletul, fiind scos din ghiarele politicianismului şi ale cameleonilor administraţiei civile, cari demoralizează şi bolşevizează eparhia, iar reşedinţa episcopească dela Caransebeş să se mute — măcar numai pe câtva timp într'un alt oraş al Banatului, la Lugoj sau la Timişoara, ca să se poată regenera sub ocârmuirea unui adevărat episcop.

T. Oprescu

Anunţ

Vizitaţi ospătăria lui

IOAN POPESCU

Timişoara V. strada Istin No. 4, unde veţi fi servit cu cea mai mare atenţie.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

De când este orașul Caransebeș reședință episcopească?

In șematismul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului, care se publică în fiecare an în „Calendarul Românului“ ce apare la Caransebeș, se afirmă, că episcopia Caransebeșului s'a înființat în timpuri străvechi și că episcopii își aveau reședința în Caransebeș, iar între primii episcopi ai Caransebeșului se pomenește Spiridon Știbița la anul 1690 cu reședința dela Vârșăț la Caransebeș, apoi Moise Stanoevicii la 1722-26 Nicolaie Demitrievici 1726 28 Maxim Nestorovici 1728 38. Eftimie Damianovici 1738-39, Isaia Antonovici 1741-48 (episcopul Aradului, Ian Georgevici 1748 68 care ar fi mutat reședința dela Caransebeș la Vârșăț) Vichentie Popovici 1769-85, Iosif Ioanovici Șocabent 1786-1805, Iosif Putnic 1805 ca administrator, Maxim Manu lovici 1829 33 Iosif Raiașici 1833 43, Ștefan Popovici 1843 49, Ignatie Vuia 1849 ca administrator, Samuil Mașirevici 1849-53 ca administrator, Emilian Kengelaț dela 1853 până la despărțirea ierarhică de sârbi la anul 1864. Din acelaș șematism reiese, că episcopia Caransebeșului dela 1690 până la 1864 a fost supusă mitropoliei sârbești din Carloviț. Confrontând însă datele șematismului caransebeșan cu faptele istorice, ne convingem, că în acel șematism se cuprind o mulțime de nonsensuri și rătăciri. Astfel, despre episcopul Spiridon Știbița se spune, că a fost episcop al Caransebeșului, și totuși și-a avut reședința la Vârșăț. Adevărul este, că Spiridon Știbița și Gherasim n'au avut nici o legătură cu Caransebeșul și nu se știe sigur dacă au fost episcopi și unde le-a fost reședința. După date sigure, *cel dintâiu episcop cu reședința în Caransebeș a fost Moise Stanoevici în anii 1722-26*, care din Caransebeș a condus și episcopia Vârșățului. Urmașul lui Moise Stanoevici cu reședința în Caransebeș, având și conducerea episcopiei Vârșățului, a fost *Nicolae Dimitrievici* 1726 28, apoi Maxim Nestorovici 1729 39 Acești *trei episcopi cu reședința în Caransebeș în anii 1722 1739*, nu aveau nici o legătură cu mitropolia sârbească din Carloviț, pentrucă „la 1718 prin pacea dela Passaroviț Banatul fu scos de sub stăpânirea turcească. Habsburgii își întinseră stăpânirea și asupra Olteniei, asupra Bosniei până la Timoc. Astfel ajunge sub Habsburgi și mitropolia din Belgradul Sârbiei. De această mitropolie s'au ținut episcopiile românești din Timișoara și Caransebeș — Vârșăț“ (Dr. I. Lupaș: Istoria bisericească a Românilor ardeleni 1918, pag. 139). Numai episcopia din Arad „atârnă de mitropolia din Carloviț“. De observat este, că în anii 1690-1711 sârbii nu aveau mitropolie la Carloviț, ci la Cruședol, fiind mitropoliți Arsenie Cernoevici, Isaia Diacovici și Safronia Pedgoriceanin. Abia la anul 1713 se așează la Carloviț mitropolitul Vichentie Popovici 1713-25. La anul 1726, mitropolitul Belgradului, Moise Petrovici, este ales și ca mitropolit al Carlovițului și astfel cele două mitropolii sârbești de sub stăpânirea Habsburgilor formează o singură mitropolie su reședința la Belgrad, unde lui Moise Potrovici (1726-30) îi urmează Vichentie Ioanovici (1731 37) Deci episcopia Caransebeșului, dela cel dintâiu episcop al său (Moise Stanoevici 1722 26) despre care avem date sigure este supusă mitropoliei din Belgradul Sârbiei până la anul 1739, când prin pacea dela Belgrad Habsburgii pierd Oltenia și Sârbia. După pacea dela Belgrad (1739) se statornicește reședința mitropoliei sârbești de sub stăpânirea Habsburgilor la Carloviț prin patriarhul Arsenie Ioanovici, Șocabent, care vine cu un nou grup de coloniști din Sârbia. Dar după pacea dela Belgrad (1739) Caransebeșul nu mai este reședință episcopească, pentrucă după episcopul caransebeșan Maxim Nestorovici urmează ca episcop al eparhiilor Caransebeș — Vârșăț: Eftimie Damianovici (1739) cu *reședința în Vârșăț* Murind episcopul Eftimie Damianovici în acelaș an (1739), episcopia Caransebeș — Vârșățului este condusă 7 ani (1741-48) de către episcopul Aradului: Isaia Antonovici, și cu acest episcop ajunge și episcopia Caransebeș — Vârșățului sub mitropolia sârbească din Carloviț. Lui Isaia Antonovici îi urmează ca episcop de Caransebeș — Vârșăț: *Ioan Georgevici* (1750 69) *cu reședința în Vârșăț*. Și toți episcopii de Caransebeș — Vârșăț, ce au urmat lui Ioan Georgevici, până la despărțirea ierarhica a românilor de sârbi (1864) au avut reședința la Vârșăț. Din cele expuse rezultă, că *orașul Caransebeș a fost reședință episcopească în veacul al XVIII-lea timp de 17 ani (1722-39) având 3 episcopi:* Moise Stanoevici, Nicolae Dimitrievici și Maxim Nestorovici, *supuși mitropoliei din Belgradul Sârbiei.* Dela anul 1739, Caransebeșul nu mai are episcopi până la 1865 (timp de 126 ani), ci este condus de episcopii din Vârșăț.

La anul 1865 se reînființează episcopia ortodoxă română a Caransebeșului, ca sufragană a mitropoliei din Sibiu, și până la întregirea României (1919) timp de 54 ani are iarăși numai 3 episcopi români: Ion Popasu (1865-89), Nicolae Popea (1889 1908) și Dr. Miron Cristea (1910 19). Dela anul 1920, Caransebeșul are ca episcop pe Dr. Iosif Tr. Badescu, sub a cărui nefastă conducere eparhia a ajuns la o decadență, cum nu s'a mai pomenit. De aceea, pentru a salvà prestigiul Caransebeșului ca reședință episcopească, este datoria caransebeșenilor să ceară Sfântului Sinod înlăturarea acestui episcop din fruntea eparhiei. Altcum, clerul și poporul credincios din eparhie va cere mutarea reședinței episcopești dela Caransebeș.

E. Popescu

Citiți și răspândiți
„SVASTICA BANATULUI“

Dela un sătean

Deșteaptă-te Române!

Așa a zis marele Andrei Mureșianu, în vremurile grele prin care a trecut mult răbdătorul popor Român, care a fost numai de suferinți, nimeni pe atunci nu s'ar fi gândit, că, dacă odată, Românii vor fi uniți, toți la un loc, va mai trebui să se pronunțe aceste cuvinte. Dar iată că vremurile în care am ajuns acum după unire, ne silesc par'că mai tare să strigăm: Deșteaptă-te Române, că de nu ne vom deștepta, vom pieri ca națiune!

Să nu fim nepăsători, ci să luăm arma în mână și să urmăm cu pași grăbiți către acela care luptă nu numai în contra jidanilor, dar luptă hotărâți și în contra acelor slugi plătite de jidani care la noi se numesc politicieni din partide. Astăzi, când țăranul alături de muncitorul de fabrică și meseriașul alături de funcționar sunt speculați de ce le este mai scump, de munca lor prin care cu mari greutăți își câștigă un bănuț, și apoi vine jidanul și politiceanul și ți-l speculează, — astăzi, când țăranul vinde grâul cu 250 Lei iar orășanul muncitor meseriaș și funcționar cumpără kgr. de pâne cu 10 Lei, — nu este aceasta o speculă? Să nu mai zică ticăloșii de politiciani, că ne bate grâul Rusesc. La noi în țară se vede clar, ca lumina soarelui, că este speculă: grâul 2 lei, iar pâinea 10 Lei Kgr.

Această țară apărată cu atâta glorie de către țăranul și muncitorul Român, a rămas pradă jidanilor și unor oameni corciți prin moravuri cu ei, ce se zic: politiciani. Până azi toate partidele politice au ajunns la guvernarea țării: Liberali-Averescani, Național-Țărăniști, dovedindu-se incapabili să amelioreze starea de suferință pe care o îndură acest popor.

Când grâul a fost 800—900 Lei metrul atunci guvernul a pus preț maximal la grâu iar acum când grâul este 250 Lei, guvernul nu pune preț maximal la comerțul jidovesc: când batista e tot 25—30 Lei, opinca tot 250 Lei, fierul de plug tot 70 Lei, bumbacul tot 320 Lei, când procentele la bancă sunt tot 25—30 (cele văzute), — atunci suntem în drept să strigăm: Deșteaptă-te Române, până nu e prea târziu !!!

Comerțul este în întregime în mânile jidanilor. Aci nu vine guvernul să pună preț maximal cum a pus la grâu. De ce? Pentrucă *acolo sunt toți politicienii amestecați: prin acțiuni la fabrici, la întreprinderi, la Bănci!*

Noi, țărani, muncitori, meseriași și funcționari, la care nu ne vine nici un pui fript 'n gură, trebue să ne grupăm în jurul steagurilor cu „Svastica“ singura cale ce-a mai rămas, care este a „Ligei Apărării Naționale Creștine,“ care nădăjduim, că ne va scăpa țara de jidani și politicieni, astăzi, când Vidrighin primește 4 milioane leafă la an și D-zeu mai știe câți alții la fel, atunci mai putem avea vre-o speranță dela partide că ne vor face bine? Hotărît că nu! Grupați-vă, în rândurile Cuziste, la viitoarele alegeri. Nu dați voturile voastre partidelor!

Deșteaptă-te Române până nu e prea târziu!

Nicolae Borca

MICA PUBLICITATE

De vânzare *un tractor internațional* cu plug 3 brazde, una mașină de treerat Hofer Schranz și una mașină de săcerat legătoare toate în bună stare de funcțiune 300 000 lei.

Inlezniri de plată.

A se adresa la adm. ziarului.

2—2

Pe marginea Congresului studențesc dela Brăila

Studențimea română creștină, grupată în organizația U. N. S. C. R s'a întrunit în congres în zilele de 30 Nov. 1, 2 și 3 Dec. 1930 la Brăila.

Tinerii de azi și conducătorii de mâine ai destinelor acestei Țări, au dat și de data aceasta dovadă de serioasele îngrijiri care îi animă. Studențimea a înțeles ca din 1922 să se mențină pe acelaș plan de idei să continue în politica națională creștină, cristalizată în programul de activitate a L. A. N. C. Solidară, maiestoasă, studențimea și-a precizat totdeauna atitudinea față de marile probleme ale vieții noastre, ca Stat național având doar singurul păcat, acela de a spune adevărurile înaintea altora și îndeosebi înainte ca pleiada conruptă a politicienilor să le prevadă, ca astfel să le poată preîntâmpina. Singura instituție, alături de armată, neprihănită încă și neatinsă de pârjolul politicianismului a strigat și de astă dată: în lături politicianismul egoist, care ne-a dus la sapă de lemn în lături cu lipitorile cari ne sug fără milă, în lături cu moleșala ce se tărăgănează în vaete după salvatorii pe cari nu-i avem; vrem să fim ceeace lumea întreagă ne știe, țară bogată, popor strălucit, oameni muncitori și apărători ai gliei pe care o avem și o vom avea, vrem vremuri mai de omenie. Ceice ne-au satisfăcut o minusculă parte din desideratele noastre nu au făcut aceasta pentru că le-am fi dragi ci pentrucă au fost nevoiți să procedeze astfel.

Iar, dacă azi, scumpa noastră Patrie se zbate în agonia crizei, înfundată fiind îndeosebi de neamul lui Iuda (ex. Maramureșul Basarabia și Bucovina) și de provocațiunile slabilor chivernisitori ai timpului de azi (cazul coloniștilor Macedo-Români din cadrilater), precum și de bunurile materiale, supreme dictatoare în timpul de față, bunuri cari se găsesc în mâna streinilor și înstrăinaților, să se știe că nu prin politica oficială atât de tardivă la pas, se va putea aduce soluțiunea adevărată; nervul atât de sensibil al tineretului universitar are pulsații mai integre mai sănătoase, decât nervul măcinat de interesele personale ale politicianilor îmbătrâniți în concepții de azi. Ca să fi azi om de omenie în Țara Românească înseamnează să fii izolat, iar ca să fii bun român înseamnează ca toți samsarii, cari stau printre noi fără nici un drept, să te împroaște cu insultele coordonate de ocultiștii francmasoni din Sărindar. Ajunge! Am prea înaintat pe râpa peirii: să se reintroducă moralitatea, munca cinstită, omenia veche românească. In lături cu străinii nepoftiți. România să fie a Românilor!

T. Moga
student.

Medicul șef al orașului Dr. Octavian Proștean și-a reînceput practica sa medicală și dă consultațiuni zilnice între orele 2—4 p. m. în locuința sa din circ. III. Bul. Carol Nr. 26 Partere.

2—3

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Din viaţa satelor noastre.

Vărădia de Murăş.

Petrecere poporală. In ziua de 26 Dec. 1930, a avut loc în comuna noastră o frumoasă şi bine reuşită petrecere poporală, aranjată de soc. corală «Cântarea Noastră» sub conducerea vrednicului şi neobositului preot ort. rom. I. L. Turcu din Loc, în localul «Casei Culturale».

Programul petrecerei a fost compus din: O ce veste minunată, cor mixt de Gh. Dima, Florile dalbe cor mixt de T. Popovici, Veniţi azi cor mixt de T. Popovici, La Moş Ajun, piesă într'un act, Bună dimineaţa cor bărb. de Oancea, Lăsaţi pruncii cor mixt de G. Comăneşti. Văduva cu farmece, piesă într'un act, Eu mă duc, cor bărb. de Bena, Marş Regal, cor mixt de Muzicescu, toate executate într'un stil foarte frumos şi artistic, remarcându-se frumosul debut al tinerilor O. Bogdan, V. Morariu, A. Luca, I. Cismaşiu şi fetiţele M. Deacu, M. Gabor şi A. Curescu.

Este de remarcat prezenţa D-nelor preot I. A. Turcu, I. L. Turcu, Dl N. Turcu dir. bancă Lugoj, Dl S. Pelle şi Dna ing. silv. O. Cioflec şi Dna cond. silv. Dl Deac Dean şi Dna comerciant şi D-şoara M. F. Lupuţiu.

S'a primit suprasolvire dela Dnii S. Pelle 450 Lei. N. Turcu 175 Lei, D-nele I. A. Turcu şi I. L. Turcu 80 Lei, I. D. Deanu 75 Lei.

Reuşita acestei serbări este datorită numai şi numai părintelui I. L. Turcu, care a depus o muncă titanică pentru reuşita ei. După program a urmat dans, unde lumea într'o atmosferă veselă s'a petrecut până în zorii zilei, mai uitând de necazurile şi greul vieţii.

Şi pe aceasta cale aducem mulţumirile noastre tuturor acelor cari au contribuit la aceasta serbare atât materialiceşte cât şi moraliceşte în deosebi părintelui I. L. Turcu, căruia îi zicem: Intru mulţi ani părinte.

coresp.

Izvin. Duminecă la 21 Decemvrie a. c. a avut loc în comuna noastră serbarea pomului de Crăciun a grădinii de copii. Serbarea a avut loc în Casa Naţională sub conducerea D-nei Inv. conducătoare — Ana Surcică Bucur Copiii au recitat poezii, dialoage, dansuri naţionale şi alte jocuri frumoase. Unde nici Moş Crăciun cu darurile lui n'a lipsit, după datinele moştenite din bătrâni. Serbarea a avut un mare succes, din toate punctele de vedere. Deci buna noastră conducătoare merită laudă De aceia locuitorii din comuna Izvin aduc calde mulţumiri D-nei conducătoare pentru munca depusă cu micii noştri copilaşi. Sperând, ca în viitor să avem aceleaşi bucurii cu fiii noştri, cari vor păşi cu simţ naţional pentru: Hristos Rege şi Naţiune.

Constantin V. Chevereşan.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Administraţia judeţului Timiş-Torontal
Serviciul Financiar

No. 37294/1930

PUBLICAŢIUNE DE LICITAŢIUNE.

Se aduce la cunoştinţă generală că în ziua de 23 Ian 1931 ora 10 a. m. se va ţine licitaţiune publică cu termin scurt de 15 zile pentru vânzarea unui motor de benzină împreună cu un Dynam, aflătoare la spitalul judeţean din comuna Lipova.

Licitaţiunea se va ţine la Prefectura judeţului Timiş-Torontal Palatul Societăţii Timiş Bega în Biuroul Dlui Preşedinte al Delegaţiunei cons. jud. etaj II în conformitate cu dispoziţiunile art. 88—110 din Legea Contab. publice.

Dnii concurenţi vor depune odată cu ofertele lor timbrate conform legii şi recepisa admin. financiare sau a casei de depuneri şi consemnaţiuni, asupra garanţei de 5% care garanţă după adjudecare se va completa conform art. 106 din legea Contab. publice până la 10%

Garanţe numerar sau efecte de stat nu se mai admit.

Pe plicul închis şi sigilat al ofertei se va indica. a) Numele Ofertantului, b) Obiectul la care se referă oferta

Oferte în valută forte întârziate sau date prin telegramă, telefon, şi supraoferte nu se admit.

Devizul, caetul de sarcini, şi orice alte informaţiuni se pot obţine în zilele de lucru între orele 9—13 dela biroul Economic jud. parter uşa Nr 3 şi dela Spitalul judeţean din Lipova

Ofertanţii vor indica în scris în ofertă că cunosc în întregime devizul din chestiune şi acceptă toate condiţiunile stipulate în caetul de sarcini, obligându-se că la caz de adjudecarea lor, vor termina obiectele şi preda până la 1 Dec. 1930

Timişoara, la 2 Ianuarie 1931.

Preşedinte: *Indescifrabil*

Şeful serviciului: *Indescifrabil*

Nici un ac dela
JIDAN!

PUBLICAŢIUNE.

Se aduce la cunoştinţă tuturor membrilor Societăţei de Vânătoare „Porumbelul" din comuna Izvin, că la data de 11 Ianuarie 1931 ora 9 a. m. se va ţine adunarea generală a Societăţei, pentru anul vânătoresc 1931, în localul D-lui Dumitru Petrescu din Recaş cu următoarele noţiuni pentru ordinea zilei:

1. Verificarea gestiunei anului expirat 1930
2. Darea de seamă a cenzorilor verificatori.
3. Darea de seamă a preşedintelui asupra întregei activităţi anuale.
4. Dimisii şi excluderi de membrii, cum şi noi primiri.
5. Fixarea bugetului nou, şi cotizaţiilor pe 1931.
6. Alegerea unui nou preşedinte în locul celui dimisionat.
7. Alegerea unui casier solvabil.
8. Eventuale schimbări în comitetul de conducere
9. Eventuale propuneri în interesul societăţei, şi protecţiei vânatului.

In conformitate cu statutul, dacă adunarea nu va întruni numărul de membri cerut la data de mai sus, se va ţine la data de 19 Ianuarie, aceiaşi oră şi la acel loc, cu orice număr de membrii prezenţi.

Preşedinte *Petrescu*

Secretar *G Teodorescu*

Corpul Portăreilor Tribunalului
Timiş-Torontal.

Nr. 4705/1930.

PUBLICAŢIE DE LICITAŢIE.

Subsemnatul portărel aduc la cunoştinţa publică, că în urma decisului despre ordonarea execuţiei silite cu Nr. 2080/1930 al Judec Rurale din Timişoara şi despre delegare cu Nr 4205/1930 al Judec. Rurale Timişoara, în favoarea lui Buzar Ceda repr. prin Dr. Aurel Anuica din Timişoara avocat, pentru suma de 8300 lei capital, 12% interese dela 16 V. 1930, şi pentru spese în 2435 lei, deja stabilite şi cele ce se vor mai stabili, se fixează termen pentru efectuarea licitaţiunei pe ziua de 20 Ianuarie 1931 ora 10 în Ivanda Nr. 218, pe când şi unde se vor vinde prin licitaţie obiectele sequestrate şi anume: iepe, purcei, grâu şi mobile de casă, preţuite în 13.100 lei.

Timişoara, la 20 XII 1930.

portărel.
Indescifrabil

Corpul Port. Trib Timiş Torontal.

No. 6625/1930

PUBLICAŢIE DE LICITAŢIE.

Subsemnatul Portărel aduc la cunoştinţă publică, că în urma Decizului despre ordonarea execuţiei silite sub No 9731/1929 al judecătoriei din Carei şi despre delegarea cu Nr. G. 5114/1930 al Judecătoriei Rurală Timişoara, în favorul lui Würdiger şi Hoffmann reprezentat prin Dr. Armin Kepes avocat prin Dr. Victor Veterány avocat din Timişoara, pentru suma *de 1404 Lei* capital, interese de 15% de la 8 Febr. 1927 şi pentru spese în 1551 Lei deja stabilite şi cele ce se vor mai stabili, se fixează termen pentru efectuarea Licitaţiunei pe ziua de 21 Ianuarie 1931 ora 15^{30} în Giroc Nr. maşina de cusut şi mobile de casa preţuite în 2800 Lei.

Timişoara, la 22 Decemvrie 1930.

Portărel
Indescifrabil

Administraţia judeţului Timiş-Torontal
Serviciul Financiar

No. 14414/1930.

PUBLICAŢIUNE DE LICITAŢIUNE.

Se aduce la cunoştinţă generală că în ziua de 19 Ianuarie 1931 ora 11 a. m. se va ţine licitaţiune publică cu termin scurt de 15 zile pentru vânzarea materialului rezultat din demolarea garajului aflător în Timişoara II. Strada Fröbl Nr. 32 proprietatea judeţului Timiş-Torontal.

Cumpărătorul materialului este obligat — ca după demolarea garajului — să splănuiască suprafaţa teritoriului garajului cu pamânt adus din altă parte.

Licitaţiunea se va ţine la Prefectura judeţului Timiş-Torontal.

Palatul Societăţii Timiş-Bega în biroul Dlui Preşedinte al Delegaţiunei cons. jud. etaj II. în conformitate cu dispoziţiunile art. 88-110 din Legea Contab publice.

Dnii concurenţi vor depune odată cu ofertele lor timbrate conform legii şi recepisa admin. financiare sau a casei de depuneri şi consemnaţiuni, asupra garanţei de 5% care garanţă după adjudecare se va complecta conform art 105 din legea Contab, publice până la 10%.

Garanţe numerar sau efecte de stat nu se mai admit.

Pe plicul închis şi sigilat al ofertei se va indica: a) Numele Ofertantului, b) Obiectul la care se referă oferta.

Oferte în valută forte, întârziate sau date prin telegramă, telefon, şi supraoferte nu se admit.

Devizul, caetul de sarcini, şi orice alte informaţiuni se pot obţine în zilele de lucru între orele 9—13 dela biroul Economic jud. parter uşa No. 3

Ofertanţii vor indica în scris în ofertă că cunosc în intregime devizul din chestiune şi acceptă toate condiţiunile stipulate în caietul de sarcini, obligându-se că la caz de adjudecarea lor, vor termina obietele şi preda până la 1 Dec. 1930.

Timişoara, la 2 Ianuarie 1931.

Preşedinte:
Indescifrabil

Şeful serviciului:
Indescifrabil

Nr. 2089 | 1930.
portărel.

PUBLICAŢIE DE LICITAŢIE.

Subsemnatul portărel aduc la cunoştinţa publică, că în urma decisului despre ordonarea execuţiei de escontentare al Judec. Rurale Faget cu Nr. 5709 | 1926 şi în urma deciziunei despre delegarea cu Nr. G 7005 | 1929 al Judecătoriei Urb. I. Timişoara în favorul lui Nicoara Vasilie dom. în Faget repr. prin Dr. Gârda Gheorghe advocat în Faget pentru spese în 3873 lei deja stabilite şi cele mai obvenind, se fixează termen spre efectuirea licitaţiei pe ziua de *19 Ianuarie 1931 ora 3 p. m.* în Timişoara V. Colonia Blaskovits Str. Veronica Micle No. 1 pe când şi unde se vor vinde prin licitaţie obiectele secvestrate şi anume: 1 recitor mare instalaţiunea de măcelărie şi 10 chg. unt de porc etc. preţuite în 13.500 lei.

Timişoara la 2 Ianuarie 1931.

Dl. Rada
portărel

CINEMA:

CINEMATOGRAFUL CAPITOL
Dela 10 Ianuarie 1931 Cel mai mare film sonor şi musical al lumii:

POTOPUL LUI NOE

Cele mai mari două catastrofe a pământului.
IN ROLURILE PRINCIPALE:
GEORGE O'BRIEN — DOLORES COSTELLO — NOAH BEERY
Regia: MICHAEL KERTESZ
Musica este jucată de către orchestra simfonică: VITAPHON.
Monopol: Concordia-Film Braşov.

CINEMATOGRAFUL APOLLO
Dela 8 Ianuarie 1931.

PAT & PATACHON

IN VARIETE
Admirabilă comedie sonoră plină de situaţii amuzante.
Monopol: Erofilm Braşov.

Tiparul Tipografiei Diecezane Aarad.